Välkommen till YH-dag för arbetslivets representanter!

Yh Yrkeshögskolan

SVENSKT NÄRINGSLIV
CONFEDERATION OF SWEDISH ENTERPRISE

MYh Myndigheten för yrkeshögskolan

Agenda 6 okt

Yh Yrkeshögskolan

- Välkommen och inledning
- Kristin Lahed, regionchef, Svenskt Näringsliv
- Magnus Wallerå, GD, MYH – Expansion och ambassadörskap
- Erland Olbers, MYH – Samtal med LG-representanter
- Svenskt Näringsliv – Synen på LIA och LG-arbete
- Uppsamling, frågor, medskick och avslutning

M Yh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Svenskt Näringsliv

Om näringslivet i Västmanland

Kristin Lahed, regionchef i Västmanlands län

Myndigheten för yrkeshögskolan

Yrkeshögskolan – ett verktyg för stärkt kompetensförsörjning

Magnus Wallerå, generaldirektör

YH-dag för arbetslivet, 6 oktober 2026 Västerås

Myndigheten för yrkeshögskolan

En framgångsrik utbildning – tack vare er!

Myndigheten för yrkeshögskolan

YH i siffror

Yh Yrkeshögskolan

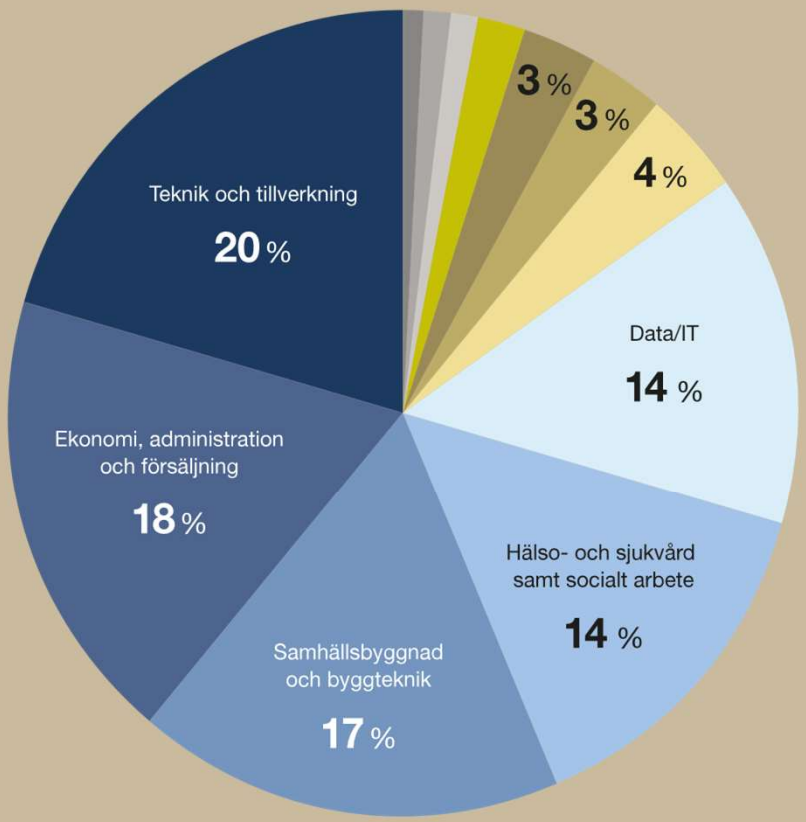

Aktuellt utbildningsutbud yrkeshögskolans program 2026

Allt utgår från arbetslivets behov

- Utbildningarna ska svara mot behov som finns i arbetslivet
- Utbudet förändras i takt med behoven

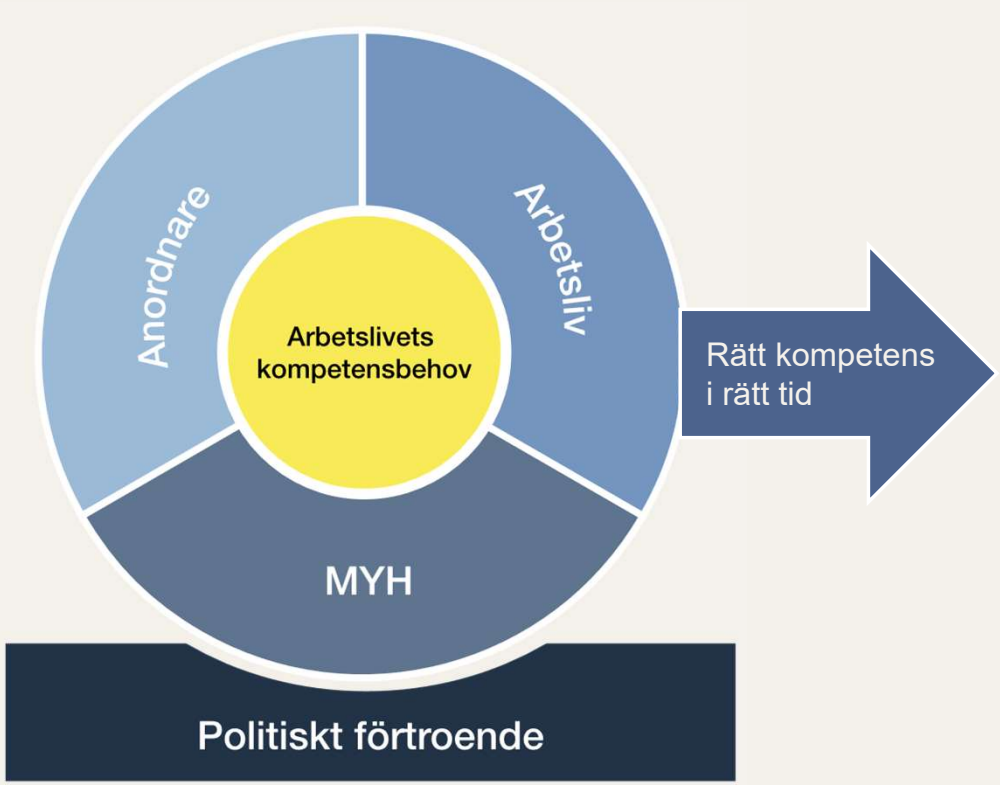

Myndigheten för yrkeshögskolan

Yrkeshögskolan fortsätter att växa

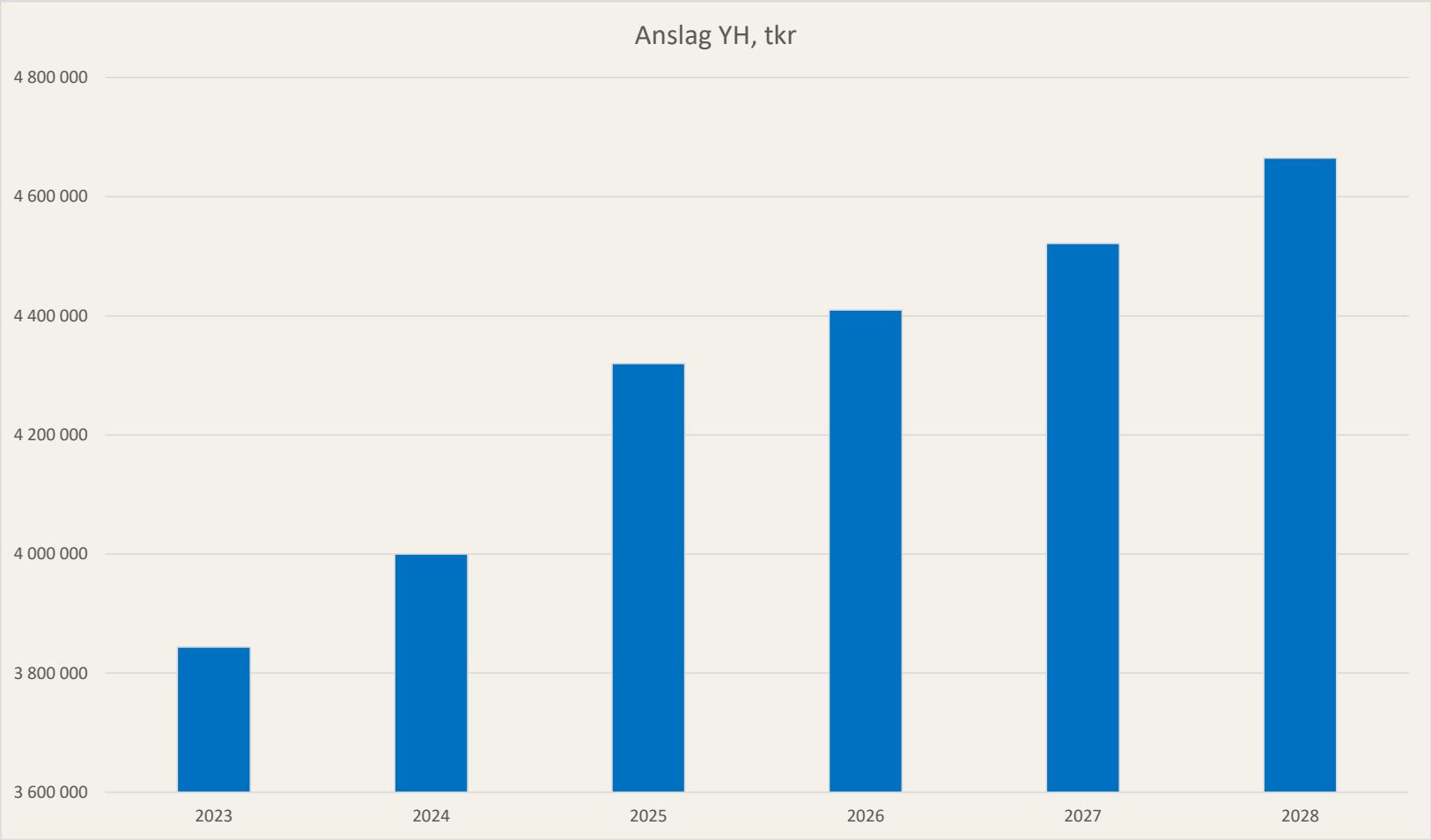

Myndigheten för yrkeshögskolan

Yrkeshögskolan – en allt vanligare utbildningsväg

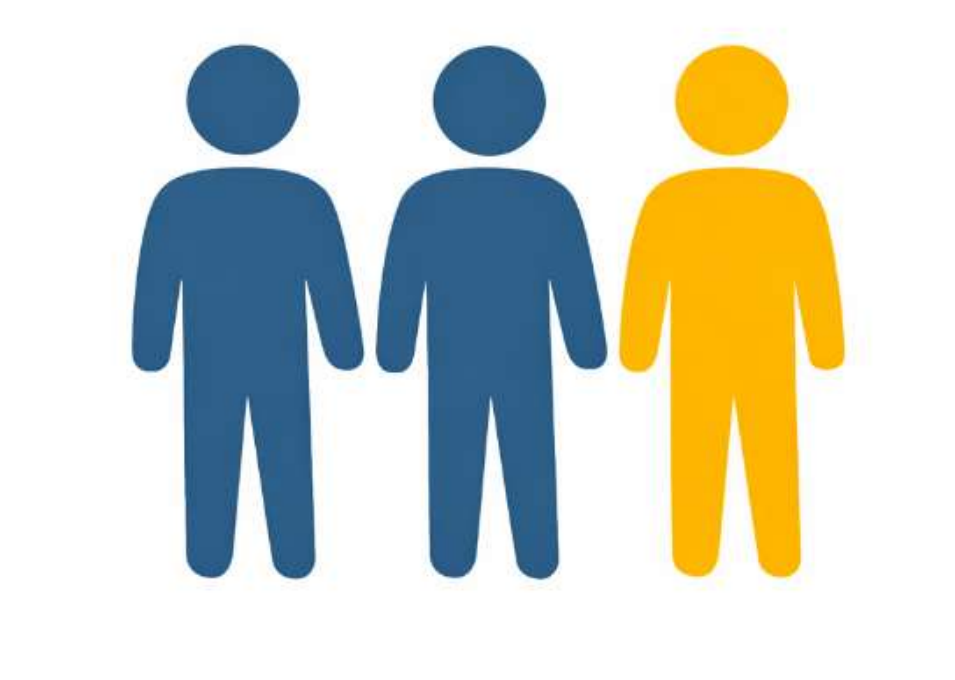

En av tre (33%) som påbörjade ett program på en eftergymnasial utbildning 2023 valde yrkeshögskolan.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Goda resultat

Myndigheten för yrkeshögskolan

Examensgraden stiger något

Yh Yrkeshögskolan

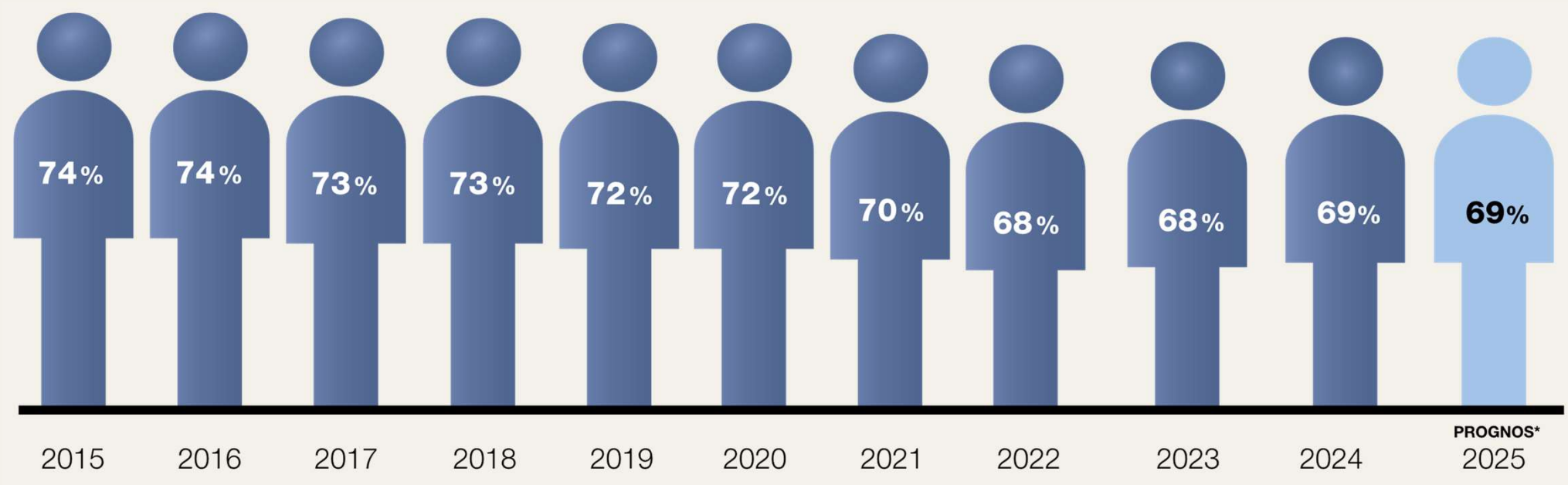

Myndigheten för yrkeshögskolan

Rekordmånga sökande

Yh Yrkeshögskolan

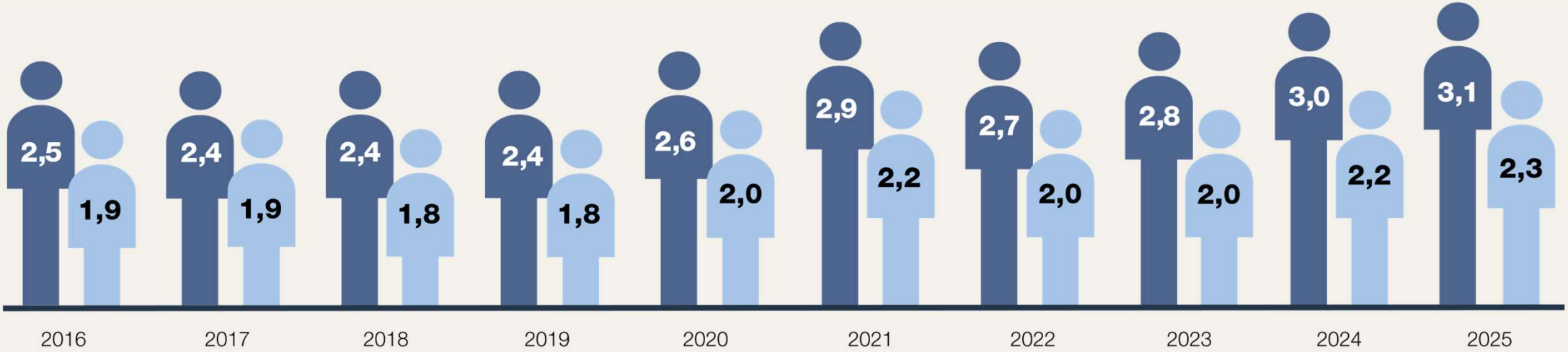

(Officiell statistik från SCB.)

M Yh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Goda resultat

90% Nöjda handledare och studerande

90% Rätt kompetens enligt arbetslivet

50% Börjar jobba på en av sina LIA-platser

Tillväxt och utveckling

Myndigheten för yrkeshögskolan

Vad är på gång

Yh Yrkeshögskolan

- Fortsatt expansion och utveckling av yrkeshögskolan
- Det behövs fler ansökningar, arbetslivsrepresentanter och LIA-platser
- Nationell yrkesutbildning kan permanentas – utredning

M Yh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Nya regler och initiativ för hög kvalitet

Yh Yrkeshögskolan

- Tydligare ansvar för utbildningsanordnare
- Skärpt uppföljning och kontroll
- Högre kvalitetskrav – grad av interaktion
- Stärkt arbetslivsanknytning
- Obligatorisk LIA

- Utredning om tillsyn, granskning, statsbidrag och kontroll

När yrkeshögskolan växer kan fler företag och offentliga arbetsgivare få sina kompetensbehov tillgodosedda – hur kan vi få ännu fler att inspireras av er?

Tack för att ni lyssnat!

magnus.wallera@myh.se

Mer om info om yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan

Ledningsgruppsarbete

Ett samtal om resultat och effekt i arbetslivet

Erland Olbers, enheten för kvalitetsgranskning
Maria Berggren, Regionchef, Kronans apotek

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndighetens vision

Arbetsliv och individer har den kompetens de behöver för att kunna växa och utvecklas

Myndigheten för yrkeshögskolan

Kvalitet i YH utbildning

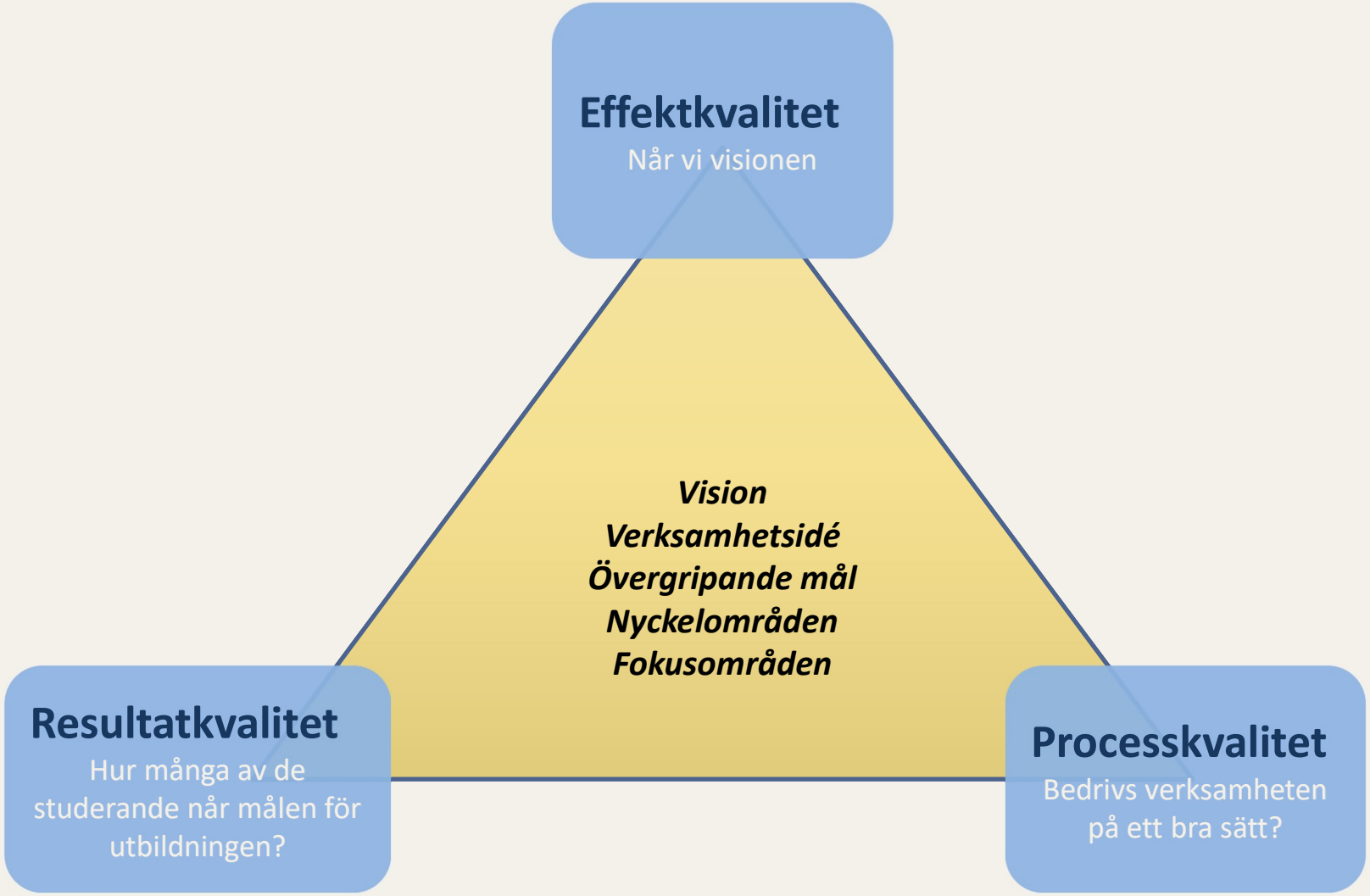

Myndigheten för yrkeshögskolan

Genomströmning

Apotekstekniker **YH00308**

Stockholms stad, Frans Schartaus Handelsinstitut, Stockholm **MYH 2025/5089**

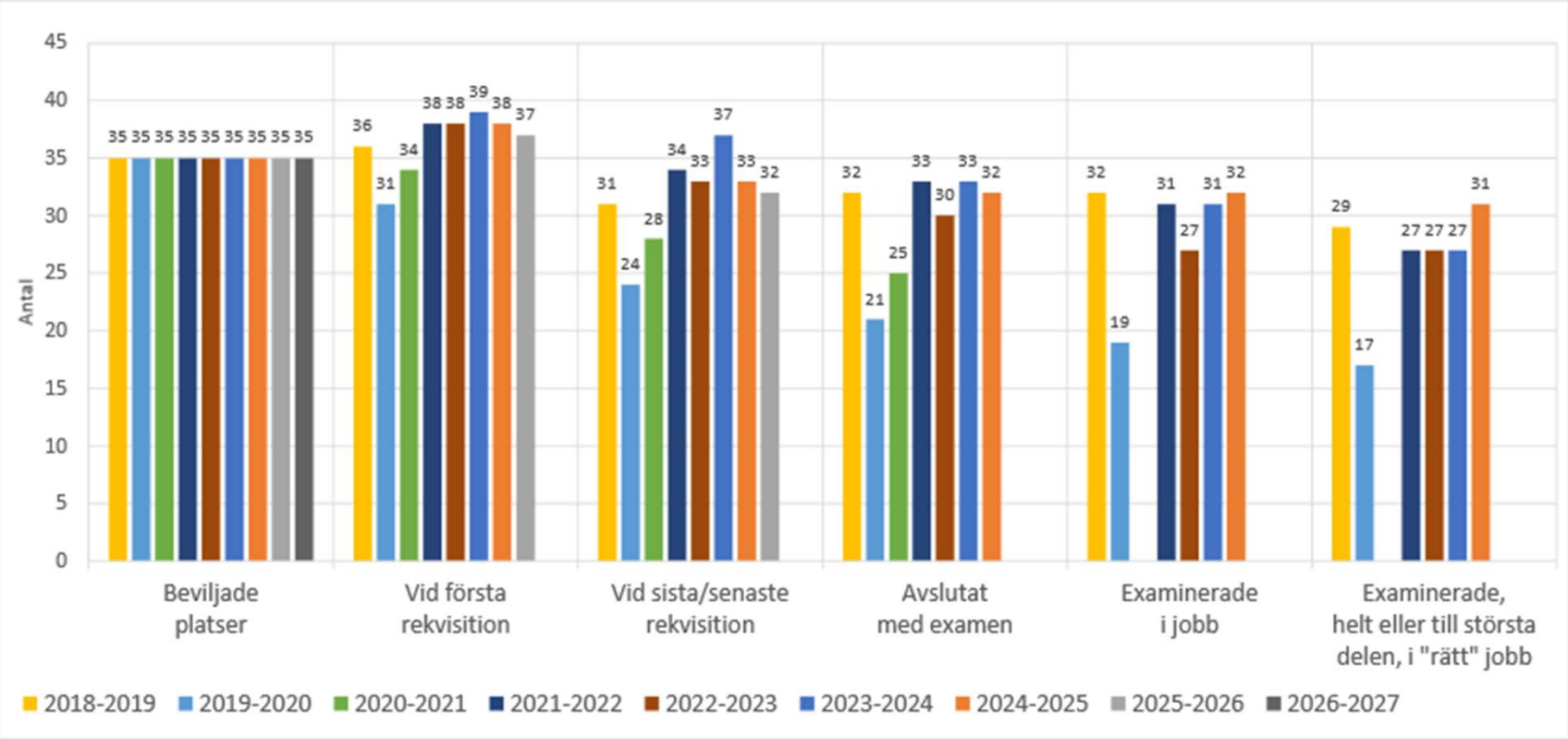

Myndigheten för yrkeshögskolan

Utbildningens leverans och verkningsgrad sedan start 2005

Apotekstekniker YH00308

Stockholms stad, Frans Schartaus Handelsinstitut, Stockholm MYH 2025/5089

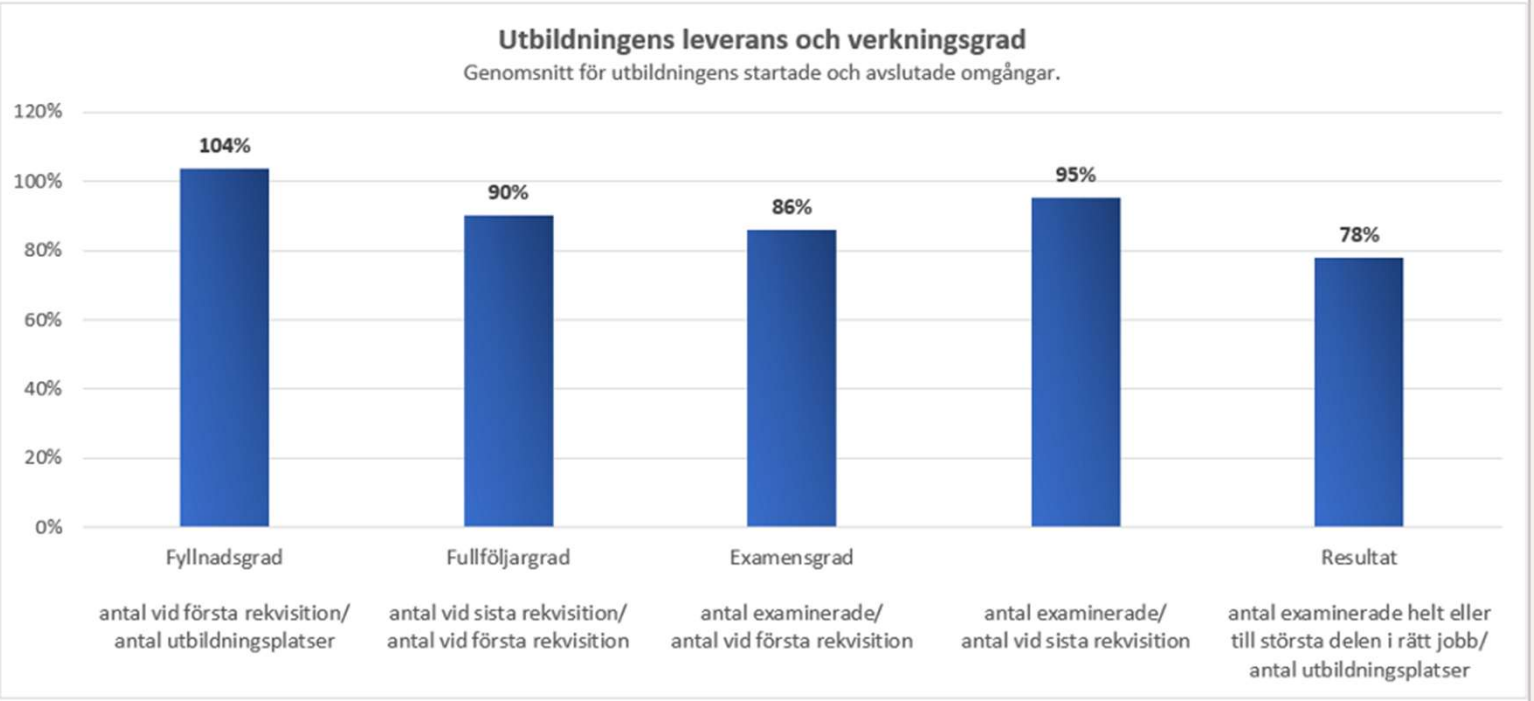

Hur väl fylls myndighetens beviljade platser?	Hur stor andel genomför/fullföljer utbildningen?	Hur stor andel av de som startar utbildningen tar examen?	Hur stor andel av de som startar och i stort genomför utbildningen tar examen?	Hur stor andel av myndighetens beviljade platser kompetens-försörjer arbetslivet?

Myndigheten för yrkeshögskolan

Två avgörande frågeställningar vid ansökan OCH utbildning

1. Vad vill vi med denna utbildning och vad vill vi att dessa studerande ska ha för effekt på vår bransch? Syfte med Yh
2. Hur vet vi att detta sker? Vilket underlag behöver vi för det? Kvalitetsledning

Myndigheten för yrkeshögskolan

Upprätta en ”plan” för utbildningen tillsammans med ledningsgruppen

- **Vision**

Vad vill vi med denna utbildning? Vilket mervärde ska kompetensen åstadkomma hos oss?

- **Verksamhetsidé**

Vad ska vi göra för vem och hur?

- **Sätt upp konkreta mål för detta**

”Whats in it for me” och grunden för hur kvalitetsarbetet ska utformas

- **Kvalitetsledning**

Vilket underlag behöver vi ha för att veta att denna vägen följs?

Myndigheten för yrkeshögskolan

Svenskt Näringsliv

Erfarenheter av LIA och LG-arbete

Kristin Lahed, regionchef i Västmanlands län
Hanna Cederqvist, policyexpert kompetensförsörjning

Myndigheten för yrkeshögskolan

SVENSKT NÄRINGSLIV

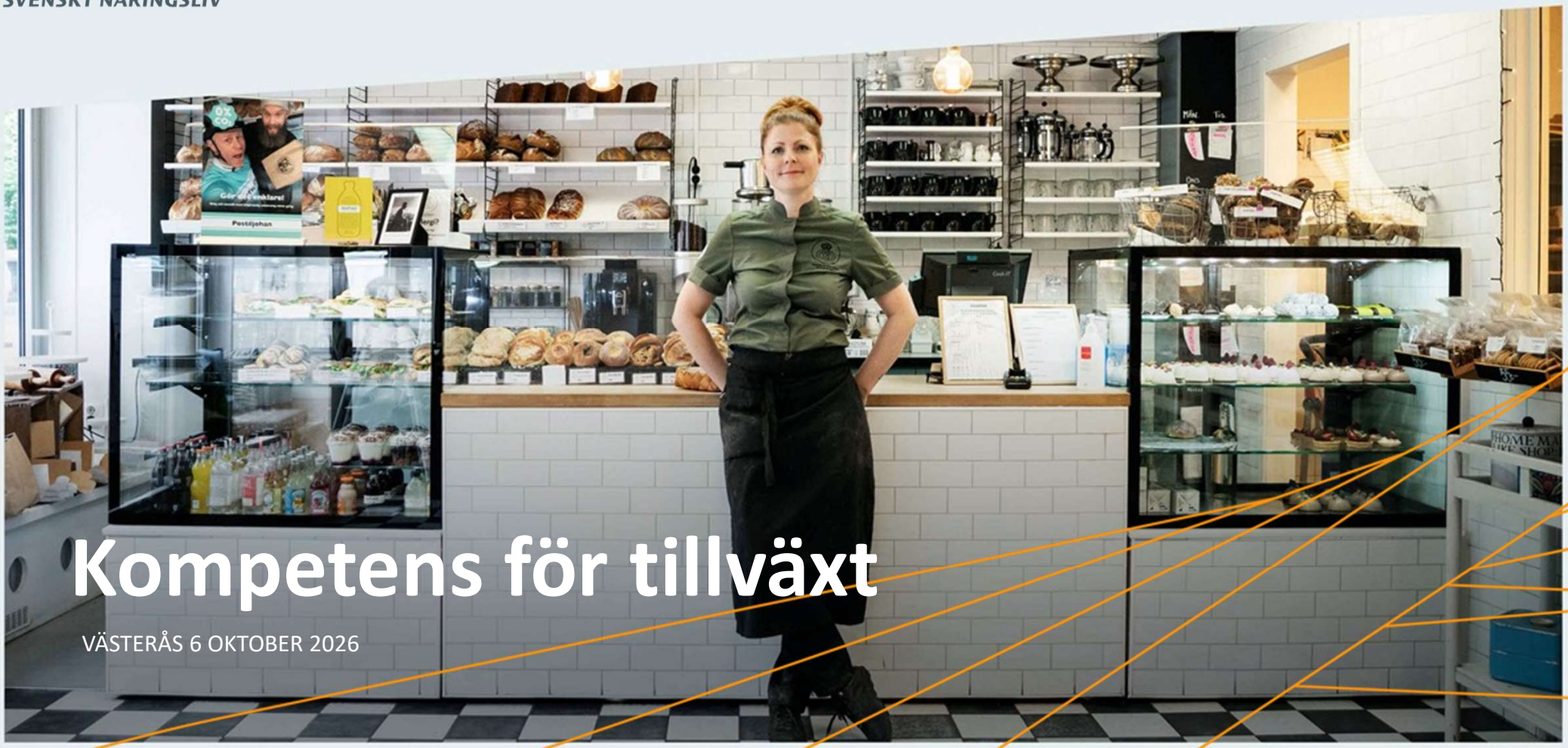

Kompetens för tillväxt

VÄSTERÅS 6 OKTOBER 2026

Yrkeshögskolan – Sveriges bästa utbildningsform

- Yrkeshögskolan är viktig för näringslivets kompetensförsörjning
- Kännedom om yrkeshögskolan som en träffsäker väg till rätt kompetens behöver öka
- Fortsatt expansion behövs
- ….och vi bör använda modellen mer
- Fortsatt starkt engagemang från arbetslivet behövs
- Genuint samarbete mellan företagen och anordnare

SVENSKT NÄRINGSLIV

6 av 10 har försökt rekrytera - typ av rekrytering

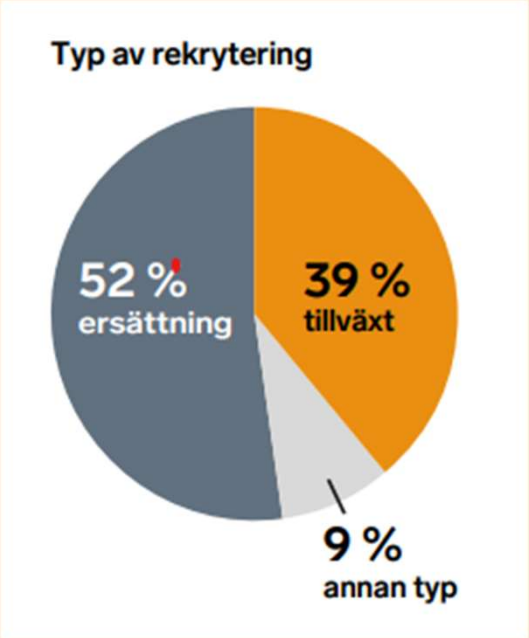

Fråga: Vilken typ av rekrytering har det framför allt handlat om?

Yrkeshögskolan – Sveriges bästa utbildningsform

- Yrkeshögskolan är viktig för näringslivets kompetensförsörjning
- Kännedom om yrkeshögskolan som en träffsäker väg till rätt kompetens behöver öka
- Fortsatt expansion behövs
- ….och vi bör använda modellen mer
- Fortsatt starkt engagemang från arbetslivet behövs
- Genuint samarbete mellan företagen och anordnare

Företagens kännedom om yrkeshögskolan

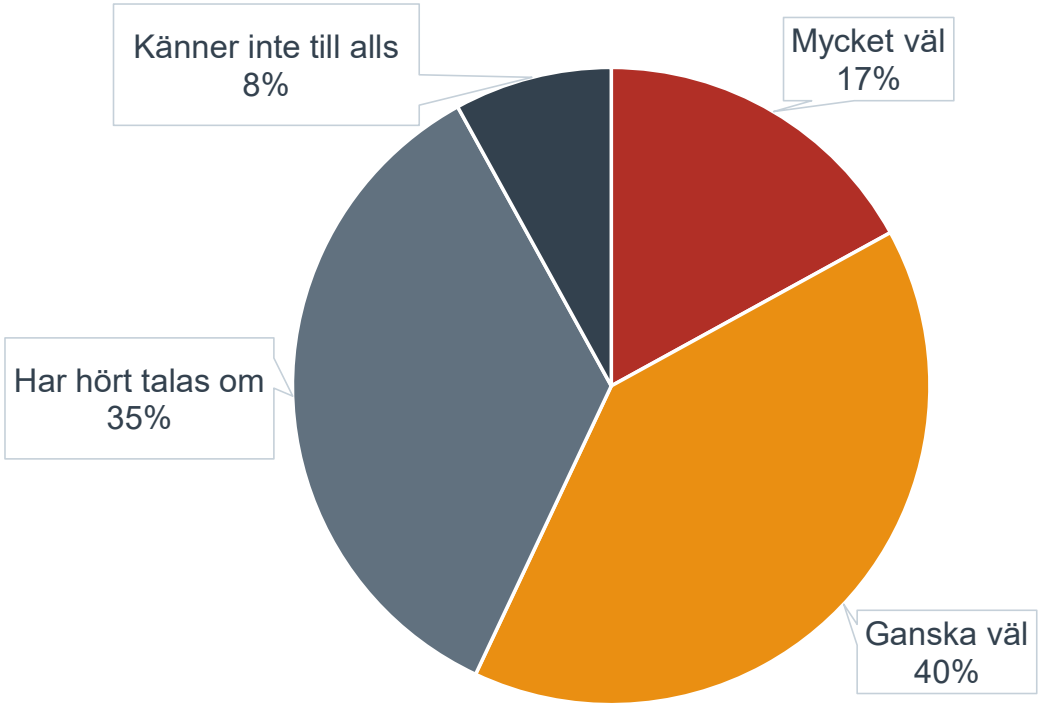

Företagens engagemang i utbildningar inom yrkeshögskolan

4 av 10
Tagit emot LIA

3 av 10
Ledningsgrupp

Företagens upplevelse av engagemanget

Andel med positiva erfarenheter

91 %
LIA

92 %
Ledningsgrupp

Yrkeshögskolan – Sveriges bästa utbildningsform

- Yrkeshögskolan är viktig för näringslivets kompetensförsörjning
- Kännedom om yrkeshögskolan som en träffsäker väg till rätt kompetens behöver öka
- Fortsatt expansion behövs
- ….och vi bör använda modellen mer
- Fortsatt starkt engagemang från arbetslivet behövs
- Genuint samarbete mellan företagen och anordnare

Tre framgångsfaktorer

Efterfrågestyrning

Arbetslivets kompetensbehov i fokus.

Arbetslivsinflytande

Inflytandet är inbyggt i hela processen.

LIA

Verkliga erfarenheter och kontaktskapande.

Yrkeshögskolan – Sveriges bästa utbildningsform

- Yrkeshögskolan är viktig för näringslivets kompetensförsörjning
- Kännedom om yrkeshögskolan som en träffsäker väg till rätt kompetens behöver öka
- Fortsatt expansion behövs
- ….och vi bör använda modellen mer
- Fortsatt starkt engagemang från arbetslivet behövs
- Genuint samarbete mellan företagen och anordnare

Nationell yrkesutbildning – en ny väg till kompetens

YH-ANORDNARNAS

Arbetssätt, erfarenhet och förmåga att rekrytera

+

FÖRETAGENS

Nätverk, kompetensbehov och aktiva engagemang

=

NY HAR POTENTIAL

Nya utbildningar

Nya och motiverade målgrupper

Nöjda företagare och studerande

Utbildningar har kommit till som annars inte skulle ha gjort det.

Källa: Näringslivets erfarenheter av Nationell yrkesutbildning — en deltidspromemoria, april 2026

Yrkeshögskolan – Sveriges bästa utbildningsform

- Yrkeshögskolan är viktig för näringslivets kompetensförsörjning
- Kännedom om yrkeshögskolan som en träffsäker väg till rätt kompetens behöver öka
- Fortsatt expansion behövs
- ….och vi bör använda modellen mer
- Fortsatt starkt engagemang från arbetslivet behövs
- Genuint samarbete mellan företagen och anordnare

Yrkeshögskolan – Sveriges bästa utbildningsform

- Yrkeshögskolan är viktig för näringslivets kompetensförsörjning
- Kännedom om yrkeshögskolan som en träffsäker väg till rätt kompetens behöver öka
- Fortsatt expansion behövs
- ….och vi bör använda modellen mer
- Fortsatt starkt engagemang från arbetslivet behövs
- Genuint samarbete mellan företagen och anordnare

Tack!

SVENSKT NÄRINGSLIV

SVENSKT NÄRINGSLIV

Västmanland

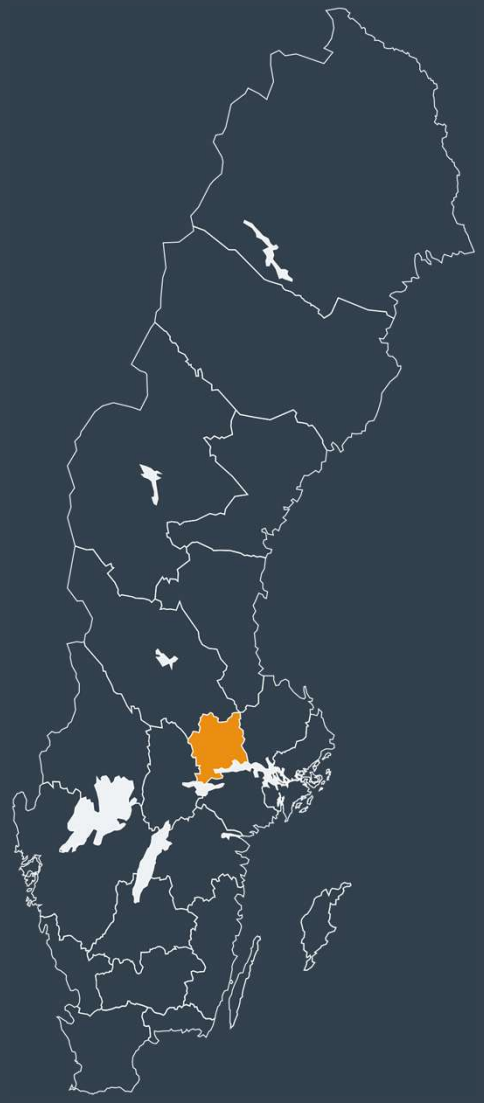

Basfakta 2025: Västmanland

281 158
Invånare

78,4 %
Branschbredd

78,5 %
Näringslivets andel av BRP

7,8 %
Andel företagare

7 518
Antal företag med minst en anställd

Arbetsmarknad: Västmanlands län

82,7 %
Sysselsättningsgrad

11,4 %
Arbetslöshet (SCB)

8,6 %
Arbetslöshet (Arbetsförmedlingen)

15,1 %
Andel bidragsförsörjda*

71,1 %
Andel självförsörjande

Hur mår företagen i Västmanland just nu?

Näringslivsindikatorn, Q3 2026

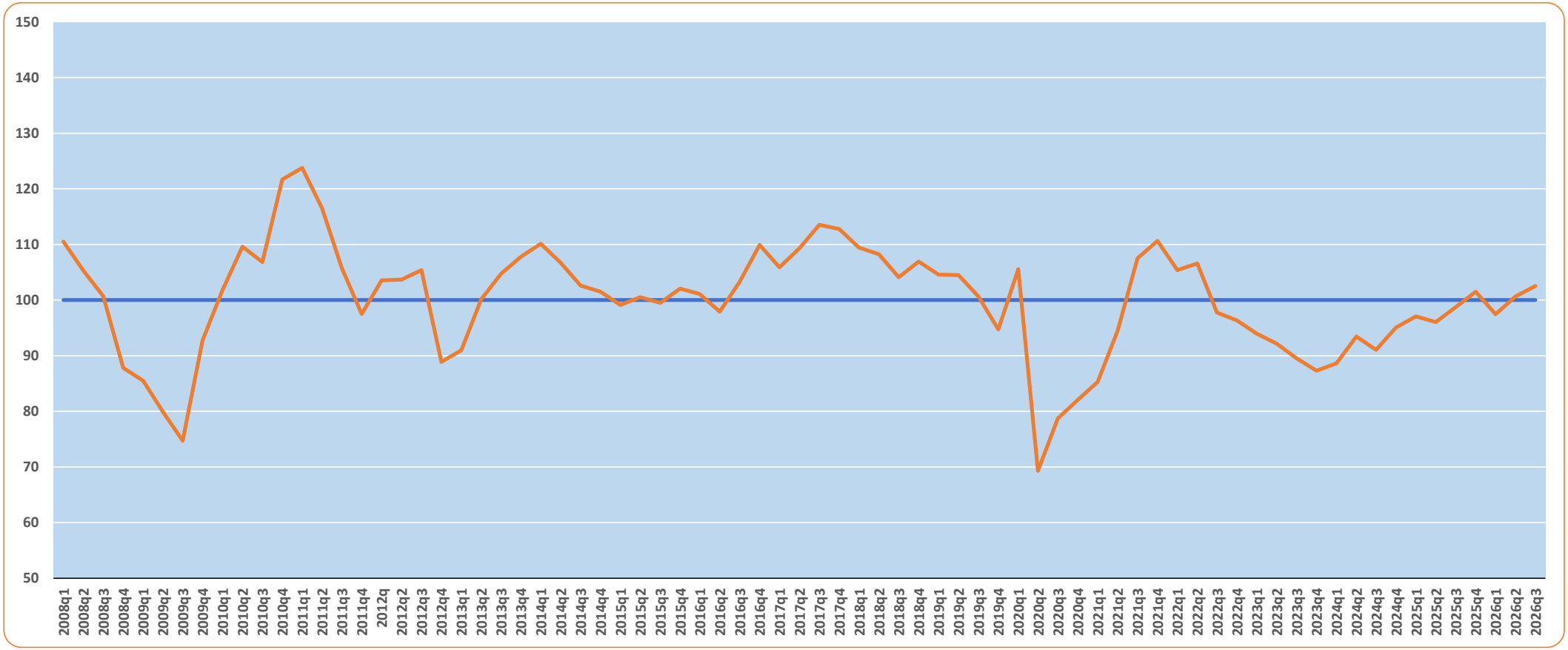

Värden över/under 100 indikerar en starkare/svagare ekonomi än normalt i regionen

SVENSKT NÄRINGSLIV

Rekryteringsförsök senaste 6 månaderna

Har ni försökt att rekrytera medarbetare till ditt företag under de senaste 6 månaderna?

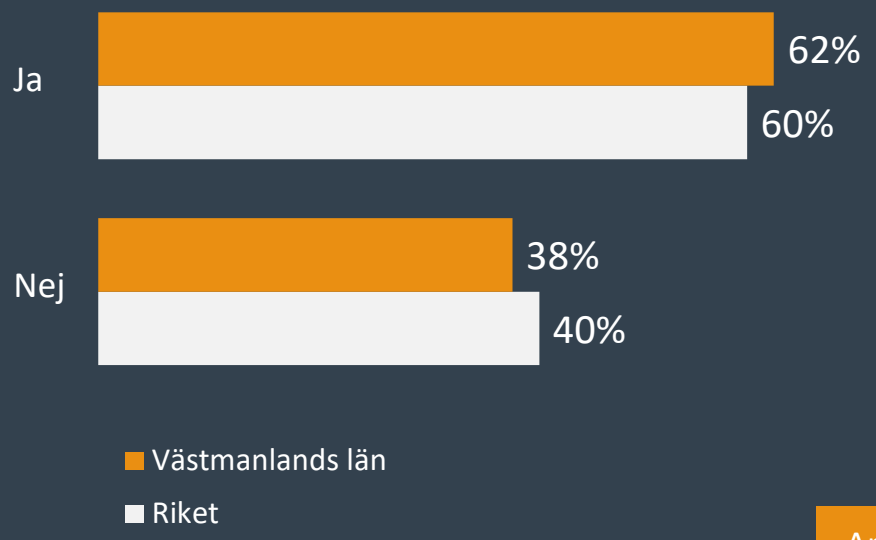

Andel som svarat ”Ja” uppdelat på företagsstorlek

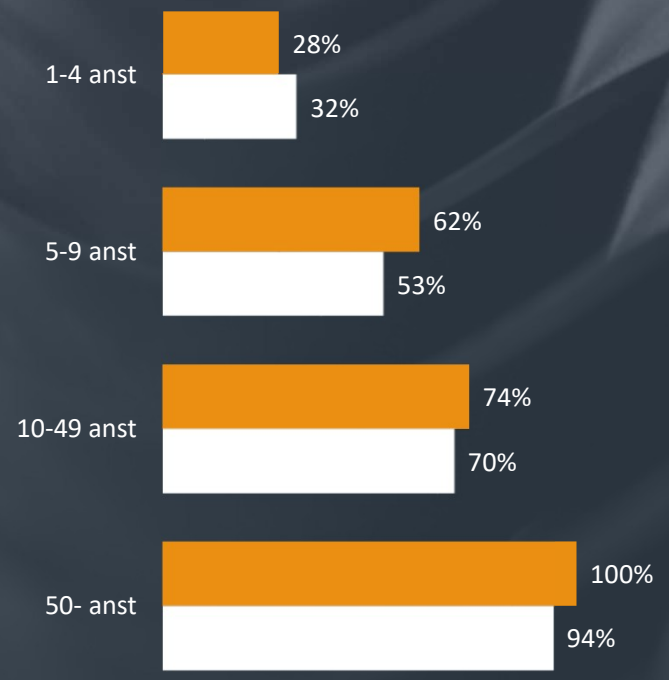

Andelen företag som har svårt att rekrytera medarbetare med rätt kompetens:

61%

Bas: Samtliga.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Andelen misslyckade rekryteringsförsök

Hur många medarbetare har ni sammanlagt **försökt** rekrytera till ditt företag under de senaste 6 månaderna?

Andelen misslyckade rekryteringsförsök under de senaste 6 månaderna (%)

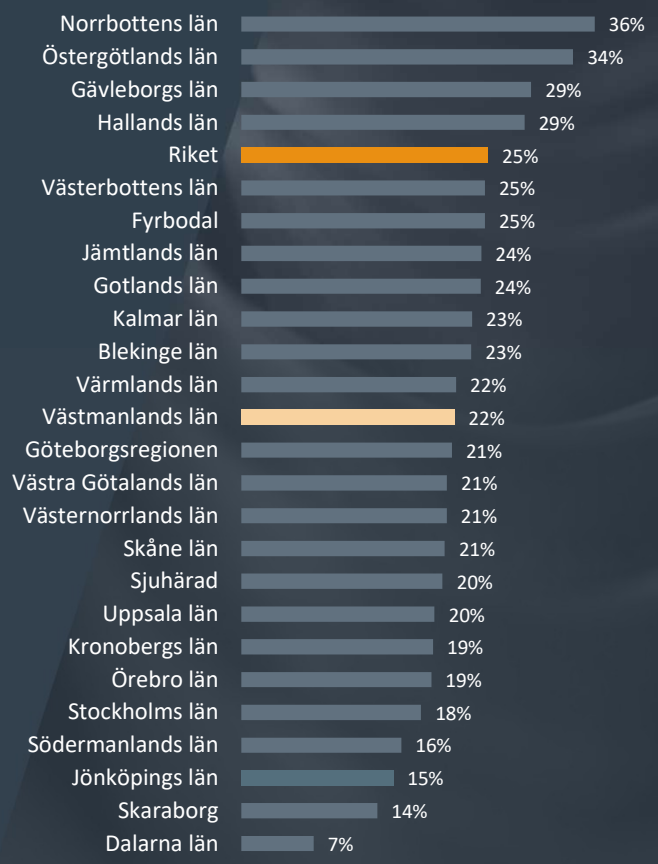

Andelen misslyckade rekryteringsförsök:

22%

Bas: De som försökt rekrytera senaste 6 månaderna

Yrkeshögskolan möter företagens kompetensbehov

Företag → YH → Kompetens → Tillväxt

01 Företagen påverkar innehållet

02 Utbildningarna följer arbetsmarknadens behov

03 Teori och praktik ger relevant kompetens

Fem prioriteringar för Västmanland

01 Fler YH-platser inom teknik och industri

02 Kortare ledtider från behov till utbildning

03 Mer flexibilitet för yrkesverksamma

04 Starkare samverkan mellan företag och utbildning

05 Bättre regional matchning och fokus på STEM

Västmanland har jobben

Kan vi utbilda tillräckligt många i tid?

Kompetensförsörjning avgör vår tillväxt, konkurrenskraft och Sveriges framtida välstånd.

Summering

7 av 10 företag har svårt att hitta medarbetare med rätt kompetens och vart tredje rekryteringsförsök misslyckas helt.

De främsta orsakerna till svårigheter att rekrytera är brist på personer med rätt yrkeserfarenhet, rätt engagemang och rätt utbildning.

Störst efterfrågan är på gymnasialt yrkesutbildade. Efterfrågan på gymnasial yrkeskompetens har ökat de senaste tio åren och har sedan 2015 varit den mest efterfrågade utbildningsnivån när företag rekryterar.

TACK!

Uppsamling och avslut

Vad tar vi med oss från dagen?

Myndigheten för yrkeshögskolan

Tack för att ni har följt oss idag!

Yh Yrkeshögskolan

SVENSKT NÄRINGSLIV
CONFEDERATION OF SWEDISH ENTERPRISE

MYh Myndigheten för yrkeshögskolan